

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Praecipvarvm In comitiis
Ratisponensibus tractataru[m], & quibus nunc
potissimu[m] exagitur Christi fides & religio, diligens, &
luculenta explicatio**

Pighius, Albertus

Parisiis, 1549

VIII. De Adoratione Christi in Eucharistia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29467

DE ADORA- TIONE IN EV- charistia. Controuer- sia octaua.

An rectè adoretur Christus in Eucharistia, illi supplicetur
& cum omni honoris & reuerentiæ significatione atque ex-
hibitione tractetur, deferaturque & ingeratur populo.

An verò hoc ipsum ad dei irrisionem pertineat, vt
docent aduersarij.

Estat adhuc vna inter aduersarios
& nos, quæ Eucharistiam concer-
nit, controuerfia. An rectè adore-
tur Christus à nobis in Eucharistia
rectè illi, velut nobis realiter, verè,
quemadmodum quibus cum in ter-
ra viuebat, præfenti, & quasi fami-
liarius se ingerenti supplicemus, re-
ctè etiam illam cum omni honoris
& reuerentiæ significatione ac de-

claratione, ob eiusdem Christi tractemus, deferamus, atque in-
geramus populo, prouocandæ deuotionis studio, excitan-
disque eundem, vt ad suum redemptorem, velut præfentem,
& quasi oculis eorum se ingerentem, mente affectuque syn-
cero confugiat, quemadmodum ipsi à patribus nostris, viris
religiosis, fieri vidimus; & omnes vbique facere didicimus;
& toto orbe multis sæculis factum certò cognoscimus, nec
dubitamus ita vlitatum ab initio. An verò hæc facientes,
deum derideamus, & velut idololatriæ crimen cōmittamus
quemadmodum magno consensu nunc docent aduersarij.
Tamen si in confessione sua, eam ipsam sententiam suam dis-
fingunt, ne nimium aduersum se prouocarent Maiesta-
tem

tem Cæs. auitæ & catholicæ religionis obseruantis, ceteris
que orthodoxos Principes. Quo consilio & pleraque alia
suar doctrinæ in eadē confessione obtexerunt mysteria, nunc
res ipsa loquitur, & palam facit, vt à nobis dissimulati
non possint.

Quòd verò ad præsentem controuersiam attinet, faten-
mirari non possum, de temeritate & iniquitate iudicij eorū-
dem, de suis nostrisque patribus & maioribus, viris pruden-
tibus, orthodoxis, & religiosis: vtque eos, & toto orbe cathe-
licos multis sæculis omnes, habere pro stultis & fatuis, & qui
deum pie se colere arbitrantur, eundem ludibrio habuerunt,
habere audeant.

Quòd si hic dicant scripturæ se inniti authoritari & iudicio,
cui credendum sit, etiam vt vniuersus mundus cōtra-
tiant. Ego sanè quantumuis diligenter scripturas excusserim,
nusquam inueni prohiberi adorari Christum nobis præsen-
tem, ac se ingerentem in Eucharistia: illi veluti præsentem fide-
lius & familiarius supplicari: illi, omnem reuerentiæ & hono-
ris testificationem exhiberi.

Sed ad hoc, inquiunt, non est in Eucharistia, vt adoretur,
sed vt manducetur à fidelibus: nec legimus in scripturis, ille
sic se coli & adorari velle. Et his adiungunt suum illud axioma
(cuius supra euidentem falsitatem demonstrauimus) idolo-
laticum esse cultum, qui deo exhibetur sine expresso eorū
verbo, quo sic coli instituit, & à nobis exigit.

Quid hic audio? Ergo idololatræ fuere Magi illi, qui Christum
adorauerunt in cunabulis, & mysticis illis honorauerunt
muneribus? Neque enim ad hoc incarnatus, & in mundum
missus est, vt hic adoraretur in mortali corpore, sed vt conspice-
retur, cederetur, crucifigeretur, & pro nostris omnium pec-
catis satisfaceret: nec vllum dei verbum ex scripturis præce-
rent, quo à Magis ille cultus exactus fuerit.

Hoc mihi vellem responderent aduersarij, si Christum viderent
præsentem corporalibus oculis, quemadmodum hic in
terris agentem, primum in mortali, deinde in glorioso cor-
pore viderunt eius apostoli, nec dubitarent verè Christum esse
se quem viderent, quacumque demum causa illi placeret se nobis
exhibere & ostendere, an dubitarent illum adorare, illi se
prosternere, illi velut familiaris se ingerenti fiducialiter sup-
plicare, & omnis reuerentiæ & honoris significatione dele-
re.

re. An forte ante ipsum interrogarent, an vellet adorari à nobis? Hoc certe nos docet omnes, lumen diuini vultus signatū super nos, vt diuinum numen adoremus vbiūque perſentimus ſingularē eius, familiarēque aliquam nobis ingratam præſentiam. Id quod feciſſe ſemper ſanctos omnes, vniuerſa ſcriptura teſtis eſt. Quod ſi de hoc ſe dubitare non audebunt dicere, quid igitur dubitant adorare præſentē in Euchariftia in qua tam verē præſentem vident, fidei multò certioribus, quàm corporalibus oculis, tam, inquam, verē, quàm erat in matris gremio, cum adoraretur à Magis, quàm pedebat in cruce, quàm nūc ſedet in patris dextera? Neque enim cum ſacramentarijs nunc nobis eſt controuerſia, qui iſtiuſmodi dicentes, ſuo dogmati conſona dicerent: ſed cum his, qui credunt Chriſtum realiter, & verē eſſe in Euchariftia. Cū quorum doctrina, quum ex his palam conſtet pugnare hanc eorundem aſſertioem, & ſententiam, pro qua nullum iota exſcripturis proferunt, exiſtimo ſatis explicatam hanc controuerſiam, vt facilē ab vno quolibet diiudicari poſſit, & valeat.

DE POENITENTIA

QVAE AD EAM PERTINENT

Contritione, Confessione,

& Satisfactionibus,

controuerſia. IX.

Ametſi pœnitētia doctrina, cū ea *Aduerſa* quæ de noſtri iuſtificatione eſt, ita *riorum de* coniuncta ſit, vt ab ea ſe iungi non *ſua pœni-* debuerit, Quia tamen non noſtro, *tentia do-* ſed aduerſariorum, hæc nūc tracta *ctrine ia-* mus arbitrio, cōfeſſionis eorū ordi *et abunda-* nē ſequētes, nunc explicāda eſt. In *gloriatio,* qua, more ſuo, plurima nobis affin- *et in no-* gentes, quæ cum doctrina noſtra *ſtram, ca-* plane pugnant è diametro, & eādē *lumnæ.*